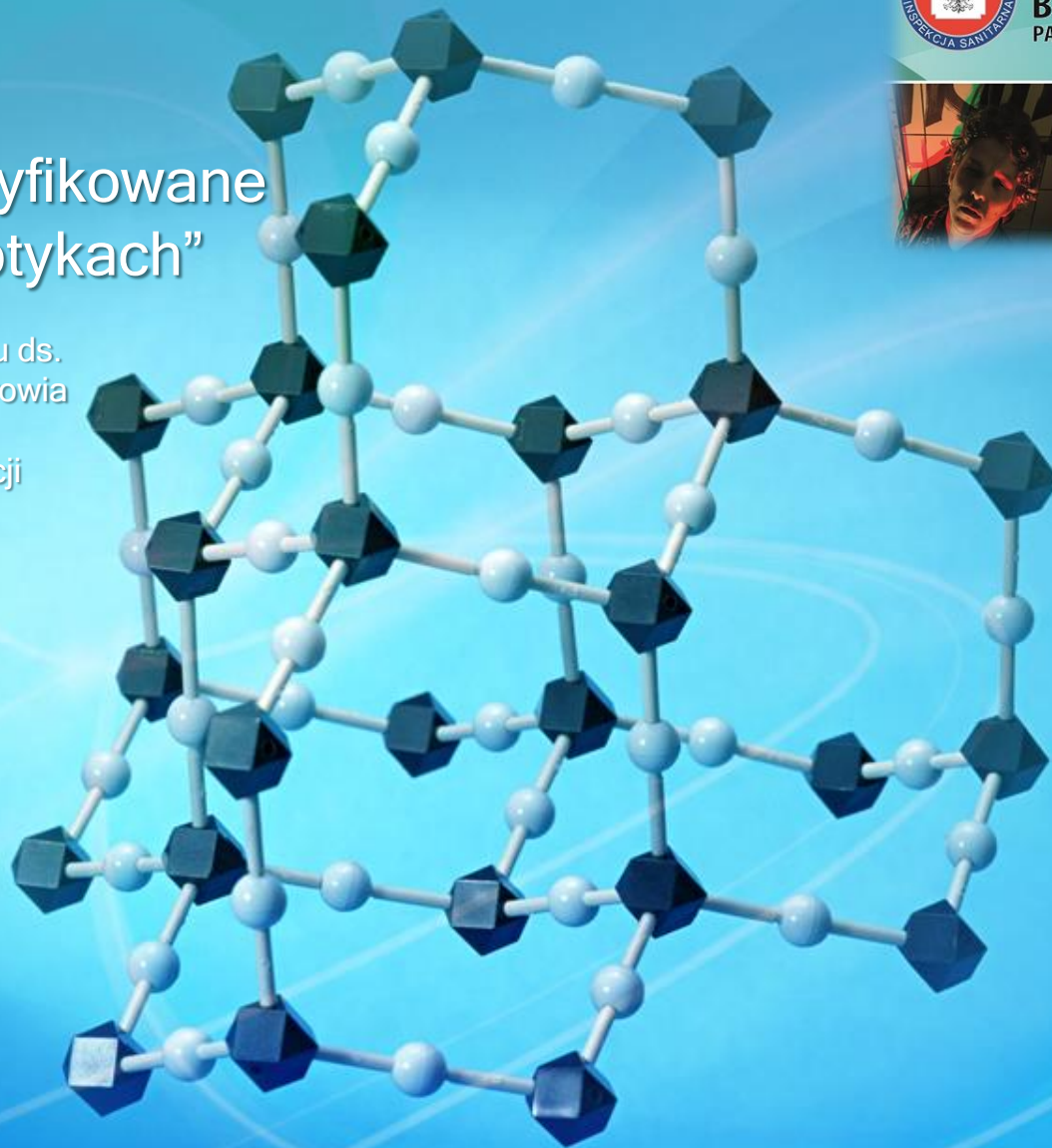

LISTA „TOP 10”

Substancje
psychoaktywne,
najczęściej identyfikowane
w „nowych narkotykach”

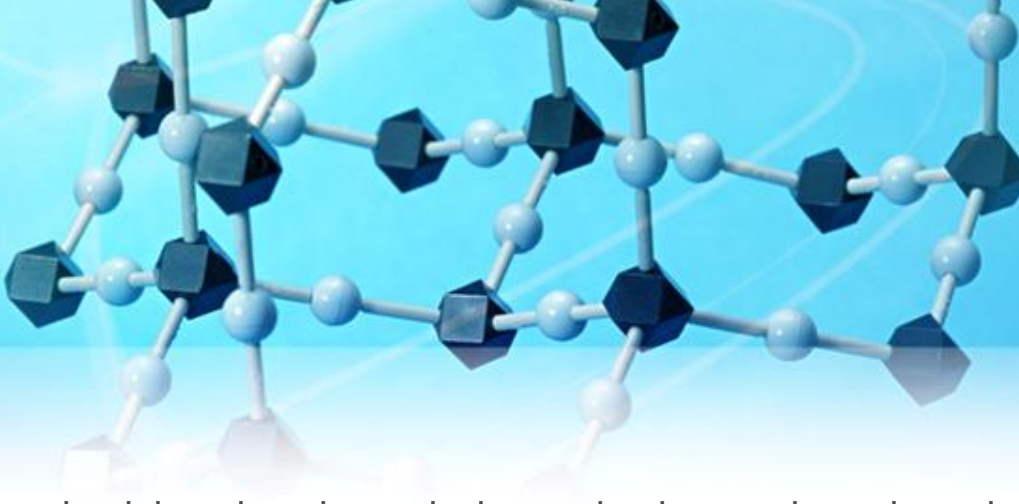
- na podstawie danych Zespołu ds.
oceny ryzyka zagrożeń dla zdrowia
lub życia ludzi związanych
z używaniem nowych substancji
psychoaktywnych

800 060 800
BEZPŁATNA INFOLINIA
PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ
www.gis.gov.pl

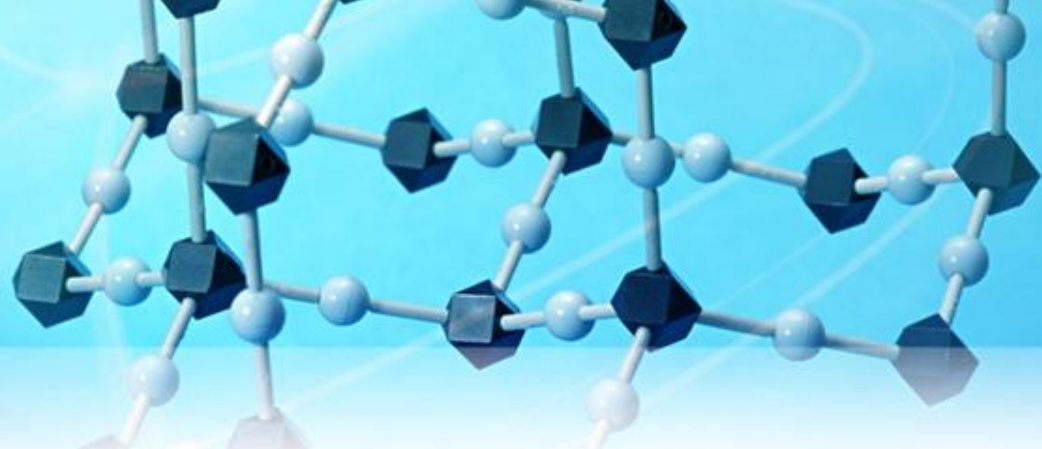

GŁÓWNY INSPEKTORAT SANITARNY
DEPARTAMENT NADZORU NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI

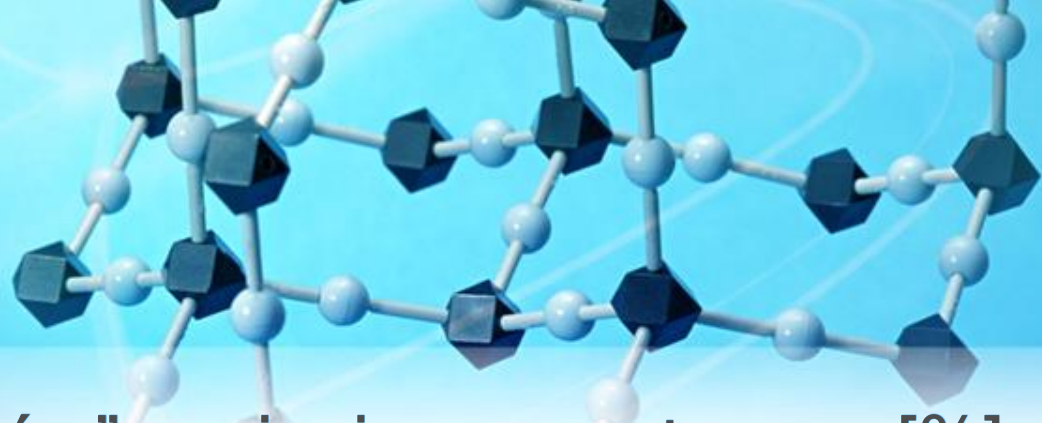

Wstęp

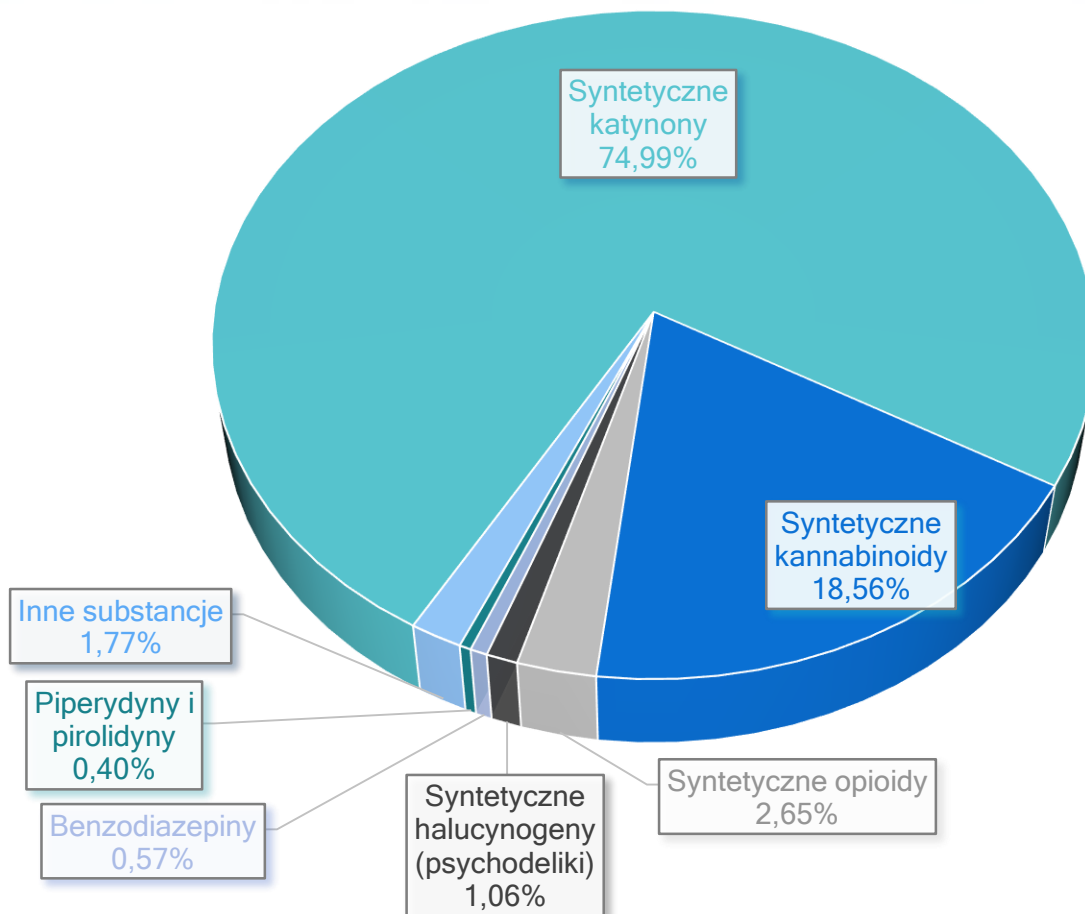
- **Lista „TOP 10”** zawiera informacje o najpopularniejszych substancjach psychoaktywnych, wykrytych w zabezpieczonych produktach, oferowanych na polskim rynku jako „nowe narkotyki”. Dane pochodzą z laboratoriów uprawnionych do przeprowadzania badań, mających na celu ustalenie, czy dany produkt jest środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną.
- Prowadzone obecnie badania nad pojawiającymi się na rynku substancjami psychoaktywnymi potwierdzają ich szkodliwy wpływ na zdrowie i życie ludzi. Dlatego niezbędna jest rzeczowa informacja, mająca na celu uświadomienie potencjalnym odbiorcom ryzyka związanego z konsumpcją tego typu produktów. Zespół ds. oceny ryzyka zagrożeń dla zdrowia lub życia ludzi związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych przy Ministrze Zdrowia zbiera i analizuje dane w tym zakresie, opierając się na publikacjach naukowych, raportach Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA) a także na opisach użytkowników publikowanych na forach internetowych.
- „Nowe narkotyki” z reguły zawierają nieznane dla użytkownika mieszaniny psychoaktywnych związków chemicznych, których składnikami mogą być jedna lub więcej substancji czynnych, wypełniacze oraz nierzadko przypadkowe zanieczyszczenia. W krótkim czasie przed, po zażyciu, albo jednocześnie, biorący „nowe narkotyki” piją alkohol lub wspomagają się kolejnymi substancjami psychoaktywnymi albo lekami. Stanowi to dodatkowe zagrożenie i utrudnia rozpoznanie oraz właściwe leczenie w szpitalach i ośrodkach toksykologicznych.

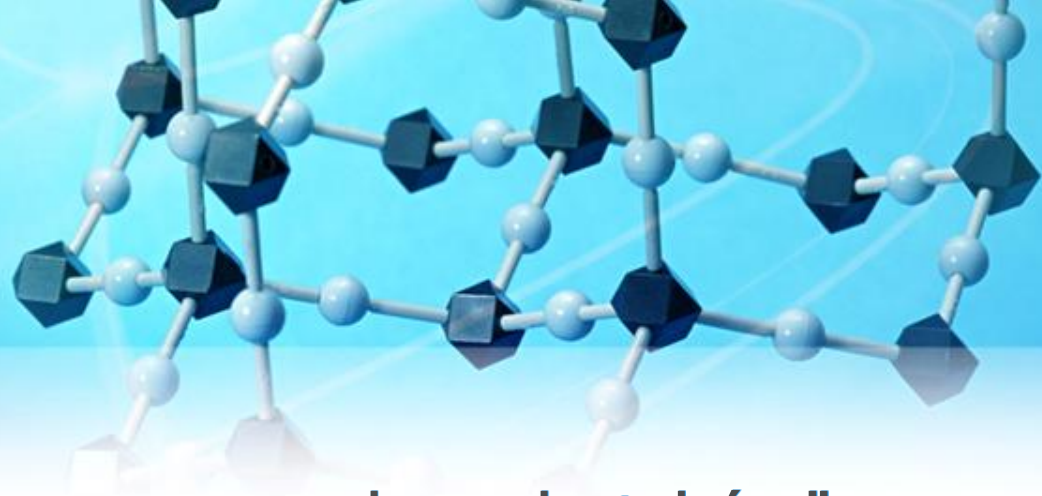

- Często skład i działanie oferowanych produktów nie są znane sprzedającemu a tym bardziej kupującemu. Również reakcja organizmu jest zmienna i nieprzewidywalna. Co stanowi realne zagrożenie zdrowia i życia. Używanie „nowych narkotyków”, nawet jednorazowe, może doprowadzić do groźnego dla życia ostrego zatrucia albo zgonu. Używanie substancji psychoaktywnych prowadzi do uzależnienia, dezintegracji osobowości, depresji lub innych zaburzeń psychicznych a to z kolei do rozpadu rodziny, przerwania nauki, utraty pracy i innych negatywnych skutków społecznych. W 2017 r. odnotowano 4324 zatrucia „nowymi narkotykami” oraz 27 zgonów. Natomiast w 2018 r. zarejestrowano 4257 zatrucia oraz 65 zgonów.
- Wyniki badań wskazują, że substancje psychoaktywne zawarte w „nowych narkotykach” najczęściej należą do następujących grup chemicznych:
 - syntetyczne katynony (psychostymulanty o działaniu podobnym do kokainy czy amfetaminy, które mogą powodować zaburzenia układu krążenia oraz halucynacje wzrokowe i słuchowe)
 - syntetyczne kannabinoidy (imitują działanie marihuany czy haszyszu i mogą powodować ostre objawy psychotyczne oraz trwałe zmiany w centralnym układzie nerwowym)
 - syntetyczne opioidy (psychodepresanty silniejsze od heroiny, ich użycie powoduje zwolnienie akcji serca (bradykardia), zaburzenia świadomości i oddychania a w końcu zahamowanie (porażenie) ośrodka oddechowego i śmierć)
- Mniej popularne są w Polsce syntetyczne halucynogeny (psychodeliki) oraz benzodiazepiny.

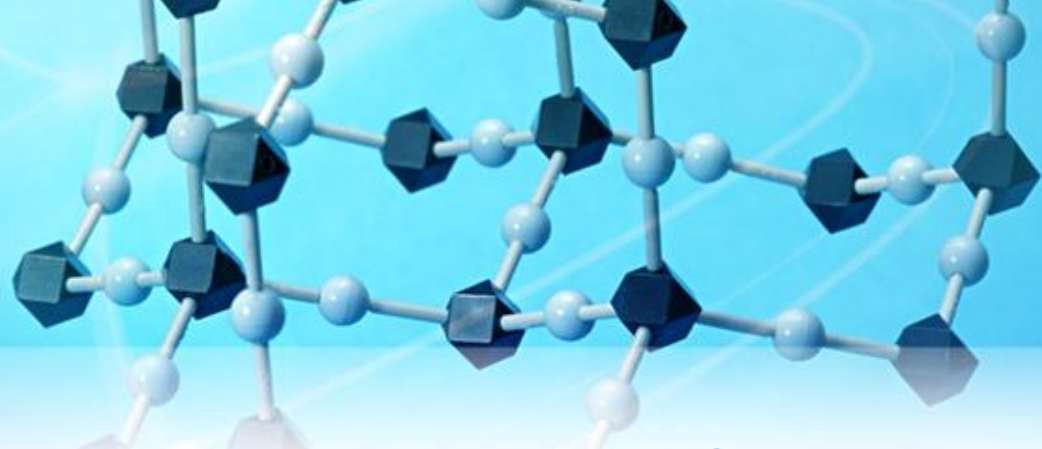
Grupy „nowych narkotyków” w ujęciu procentowym [%]

Postać fizykochemiczna „nowych narkotyków”

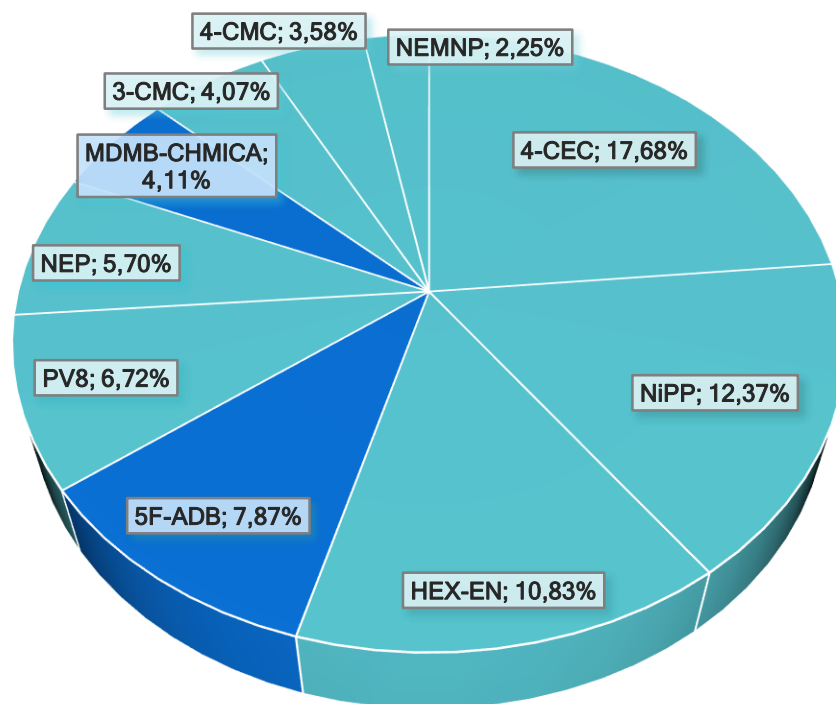

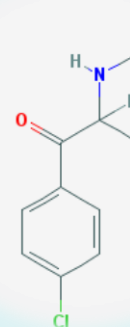
Lista „TOP 10” w ujęciu procentowym [%]

- Z analizy badań wynika, że w 2017 r. wykryto 107 substancji psychoaktywnych, z których na „Listę TOP 10” wybrano te, które wystąpiły najczęściej. Przedstawiono je w tabeli i diagramie poniżej.

Syntetyczne katynyony
4-CEC
N-propylopentedron
HEX-EN
PV8
NEP
3-CMC
4-CMC
NEMNP
Syntetyczne kannabinoidy
5F-ADB
MDMB-CHMICA

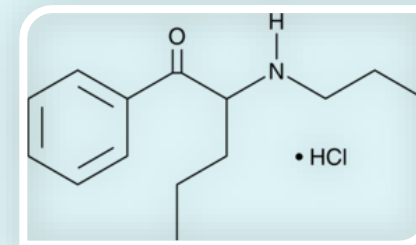

4-CEC

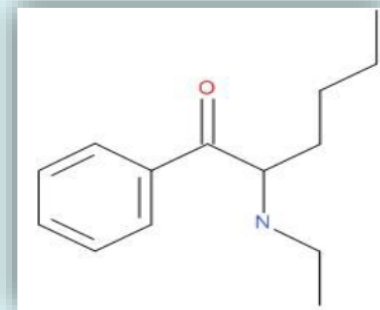
- **Nazwa IUPAC:** 1-(4-chlorophenyl)-2-(ethylamino)propan-1-one
- **Numer CAS:** 777666-01-2
- **Status prawny:** 4-CEC - nowa substancja psychoaktywna zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2018 r.
- **Charakterystyka substancji:** 4-CEC to substancja z grupy syntetycznych katynonów. Wykazuje reakcje stymulujące. Jest przyjmowana donosowo, doustnie oraz doodbytniczo. Na podstawie opinii użytkowników, można przyjąć, że jednorazowa dawka potrzebna do zamierzonego działania narkotycznego wynosi 100 mg.
- **Działania niepożądane m.in.:**
 - układ sercowo-naczyniowy: przyspieszenie czynności serca, wzrost ciśnienia tętniczego, bóle w klatce piersiowej
 - układ nerwowy: drażliwość, niepokój, brak motywacji, zaburzenia świadomości
 - układ pokarmowy: nudności, wymioty, bóle brzucha
 - układ moczowy: uszkodzenie nerek

N-propylopentedron

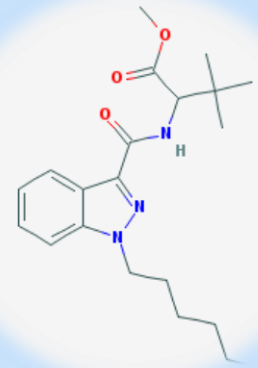
- Nazwa IUPAC: 1-phenyl-2-(propylamino)-1-pentanone
- Numer CAS: 18268-15-0
- Status prawny: N-propylopentedron - nowa substancja psychoaktywna zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2018 r.
- Charakterystyka substancji: N-propylopentedron jest substancją z grupy syntetycznych katynonów. Wykazuje działanie psychostymulujące. Najpopularniejszym sposobem przyjęcia tej substancji jest wciąganie do nosa oraz podawanie doustne. Zgodnie z opinią użytkowników, można przyjąć, że jednorazowa dawka powodująca występowanie zamierzonych efektów narkotycznych wynosi 40 mg.
- Działania niepożądane m.in.:
 - układ sercowo-naczyniowy: częstoskurcz serca (tachykardia), wzrost ciśnienia tętniczego, bóle w klatce piersiowej
 - układ nerwowy: ataki paniki, agresja, halucynacje wzrokowe i słuchowe
 - układ pokarmowy: nudności

HEX-EN

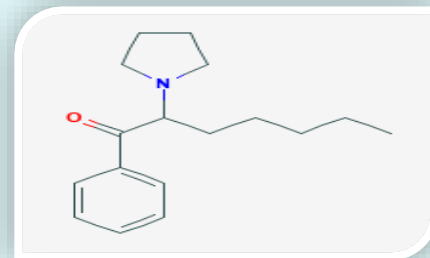
- Nazwa IUPAC: 2-(ethylamino)-1-phenylhexan-1-one
- Numer CAS: 18410-62-3
- Status prawny: HEX-EN - substancja psychotropowa grupy I-P zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2018 r.
- Charakterystyka substancji: HEX-EN zaliczany jest do grupy syntetycznych katynonów. Efekty które wywołuje są porównywalne przez użytkowników z tymi, które występują po zażyciu kokainy. Najpopularniejszym sposobem przyjęcia tej substancji jest wciąganie oraz palenie. Na podstawie opinii użytkowników, można przyjąć, że jednorazowa dawka potrzebna do wywołania działania narkotycznego wynosi 40 mg.
- Działania niepożądane m.in.:
 - układ sercowo-naczyniowy: uczucie szybkiego, nierównego bicia serca, wzrost ciśnienia tętniczego, niewydolność oddechowa
 - układ nerwowy: urojenia, brak apetytu, nerwowość, niepokój, zgrzytanie zębami (bruksizm)
 - układ pokarmowy: nudności, suchość w jamie ustnej

5F-ADB

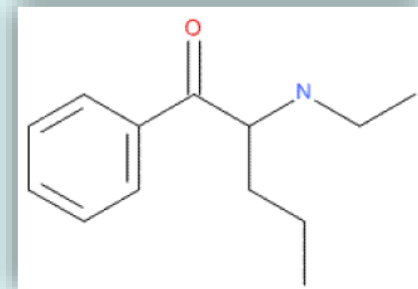
- **Nazwa IUPAC:** methyl-[2-(1-(5-fluoropentyl)-1H-indazole-3-carboxamido)-3,3-dimethylbutanoate]
- **Numer CAS:** 1838134-16-9
- **Status prawny:** 5F-ADB - środek odurzający grupy I-N zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2018 r.
- **Charakterystyka substancji:** 5F-ADB jest syntetycznym kannabinoidem dodawanym do mieszanek roślinnych w celu wywołania, zmodyfikowania lub wzmocnienia efektu narkotycznego ich działania. Najczęstszym sposobem przyjmowania jest palenie w postaci „jointów” lub za pomocą lufki. Zgodnie z opinią użytkowników, jednorazowa dawka potrzebna do zamierzonego efektu odurzającego wynosi 150 mg.
- **Działania niepożądane m.in.:**
 - układ sercowo-naczyniowy: przyspieszenie czynności serca, wzrost ciśnienia tętniczego, bóle w klatce piersiowej
 - układ nerwowy: pobudzenie, agresja, śpiączka, zaburzenia postrzegania
 - układ pokarmowy: nudności, wymioty
 - układ mięśniowy: wzmożone napięcie mięśni

PV8

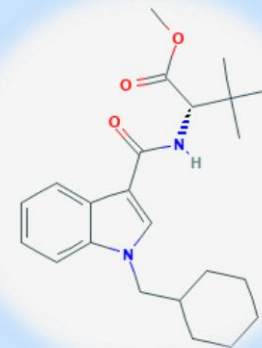
- Nazwa IUPAC: 1-phenyl-2-(1-pyrrolidinyl)heptan-1-one
- Numer CAS: 13415-55-9
- Status prawny: PV8 - nowa substancja psychoaktywna zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2018 r.
- Charakterystyka substancji: PV8 to substancja należąca do grupy syntetycznych katynonów, która wykazuje działanie stymulujące i empatogenne. Najpopularniejszym sposobem przyjęcia tej substancji jest wciąganie, podanie doustne lub palenie. Na podstawie opinii użytkowników, można przyjąć, że dawka potrzebna do zamierzonego działania narkotycznego wynosi 40-60 mg.
- Działania niepożądane m.in.:
 - układ sercowo-naczyniowy: uczucie szybkiego, nierównego bicia serca, wzrost ciśnienia tętniczego, niewydolność oddechowa
 - układ nerwowy: halucynacje wzrokowe i słuchowe, niepokój, bezsenność, zaburzenia koncentracji
 - układ pokarmowy: suchość w jamie ustnej

NEP

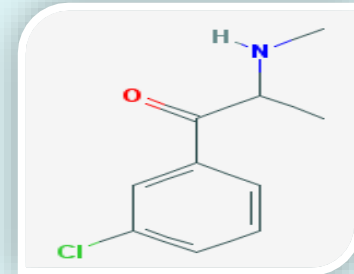
- Nazwa IUPAC: 2-(ethylamino)-1-phenyl-pentan-1-one
- Numer CAS: 18268-16-1
- Status prawny: NEP - nowa substancja psychoaktywna zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2018 r.
- Charakterystyka substancji: NEP zaliczany jest do grupy syntetycznych katynonów, który wykazuje działanie psychostymulujące. Najpopularniejszym sposobem przyjęcia tej substancji jest wciąganie oraz waporyzacja. Można określić, że dawka wywołująca pożądany efekt narkotyczny mieści się w zakresie 40-60 mg.
- Działania niepożądane m.in.:
 - układ sercowo-naczyniowy: zaburzenia krążenia obwodowego, wzrost ciśnienia tętniczego, zatrzymanie czynności serca
 - układ nerwowy: drażliwość, nerwowość, zaburzenia koncentracji
 - układ pokarmowy: nudności, suchość w jamie ustnej
 - inne: zaburzenia metaboliczne

MDMB-CHMICA

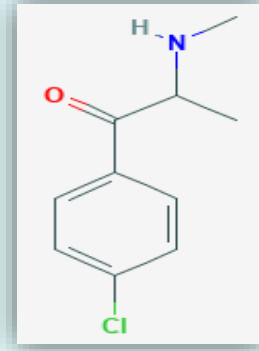
- **Nazwa IUPAC:** methyl (2S)-2-[[1-(cyclohexylmethyl)indole-3-carbonyl]amino]-3,3-dimethylbutanoate
- **Numer CAS:** 1971007-95-0
- **Status prawny:** MDMB-CHMICA - środek odurzający grupy I-N zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2018 r.
- **Charakterystyka substancji:** MDMB-CHMICA należy do grupy syntetycznych kannabinoidów i wykazuje działanie podobne do delta-9-THC (główny psychoaktywny składnik konopi). Najczęstszym sposobem przyjmowania jest palenie w postaci „jointów” lub za pomocą lufki. Zgodnie z raportem EMCDDA dla zamierzonego efektu odurzenia stosuje się maksymalnie dawki od 0,1 do 15 mg.
- **Działania niepożądane m.in.:**
 - układ sercowo-naczyniowy: przyspieszenie czynności serca, wzrost ciśnienia tętniczego, bóle w klatce piersiowej
 - układ nerwowy: zawroty głowy, halucynacje wzrokowe i słuchowe, ataki paniki, niepokój, epizody psychotyczne
 - układ pokarmowy: nudności, wymioty
 - układ mięśniowy: skurcze mięśni

3-CMC

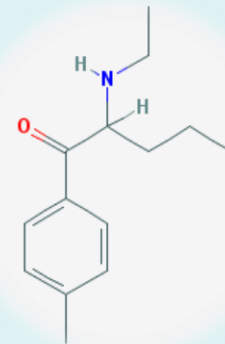
- **Nazwa IUPAC:** 1-(3-chlorophenyl)-2-(methyamino)propan-1-one
- **Numer CAS:** 1049677-59-9
- **Status prawny:** 3-CMC - substancja psychotropowa grupy I-P zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2018 r.
- **Charakterystyka substancji:** 3-CMC jest syntetycznym katynonem o działaniu psychoaktywnym, stymulującym ośrodkowy układ nerwowy. Substancja przyjmowana jest głównie donosowo, rzadziej doustnie i doodbytniczo. Można określić, że jednorazowa dawka 3-CMC, której zażycie prowadzi do wystąpienia oczekiwanych efektów narkotycznych wynosi 200 mg.
- **Działania niepożądane m.in.:**
 - układ sercowo-naczyniowy: zaburzenia krążenia obwodowego, wzrost ciśnienia tętniczego, bóle w klatce piersiowej
 - układ nerwowy: halucynacje, zaburzenia koncentracji, splątanie, drażliwość, urojenia, bezsenność
 - układ pokarmowy: wymioty, nudności

4-CMC

- Nazwa IUPAC: 1-(4-chlorophenyl)-2-(methyamino)propan-1-one
- Numer CAS: 1225843-86-6
- Status prawny: 4-CMC - substancja psychotropowa grupy I-P zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2018 r.
- Charakterystyka substancji: 4-CMC zaliczany jest do grupy syntetycznych katynonów o działaniu psychoaktywnym, stymulującym układ nerwowy. Najpopularniejszym sposobem przyjęcia tej substancji jest wciąganie, podanie doustne i doodbytnicze. Dawkowanie 4-CMC zależy od sposobu jego podania. Można przyjąć, że dawka wywołująca pożądany efekt narkotyczny wynosi 200 mg.
- Działania niepożądane m.in.:
 - układ sercowo-naczyniowy: przyspieszenie czynności serca, wzrost ciśnienia tętniczego, zatrzymanie czynności serca
 - układ nerwowy: nerwowość, drażliwość, niepokój, halucynacje, bezsenność, zaburzenia świadomości
 - układ pokarmowy: wymioty, nudności
 - układ moczowy: uszkodzenie nerek

NEMNP

- Nazwa IUPAC: 2-(ethylamino)-1-(4-methylphenyl)pentan-1-one
- Numer CAS: 18297-05-7
- Status prawny: NEMNP - nowa substancja psychoaktywna zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2018 r.
- Charakterystyka substancji: NEMNP należy do grupy syntetycznych katynonów, który działa stymulująco na ośrodkowy układ nerwowy. Najczęstszym sposobem przyjęcia tej substancji jest wciąganie do nosa. Na forach internetowych można uzyskać informacje, że są stosowane dawki od 40 mg do 200 mg. Można przyjąć, że średnia dawka wywołująca efekt odurzenia wynosi ok. 150 mg.
- Działania niepożądane m.in.:
 - układ sercowo-naczyniowy: uczucie szybkiego, nierównego bicia serca, wzrost ciśnienia tętniczego, bóle w klatce piersiowej
 - układ nerwowy: psychoza, niepokój, splątanie, zaburzenia koncentracji
 - układ pokarmowy: bóle brzucha, wymioty
 - inne: zaburzenia metaboliczne